

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ**

МУРАТАЕВ С.А. МУСАЕВ Б.Т. АРТИКОВ Д.Р.

МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ ВА ПРОЦЕСС

ДАРСЛИК

*5240120 – Юриспруденция йўналишида таҳсил олаётган талабалар учун
дарслик сифатида тавсия этилган*

Тошкент – 2020 йил

Тошкент давлат юридик университети Кенгашининг 2019 йил 28 июндаги 6-сон мажлис баённомаси ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта Махсус таълим вазирлигининг 2019 йил 27 декабрдаги 1186-сон буйруғига асосан 5240120 – Юриспруденция бакалавр таълим йўналиши талабалари учун чоп этишга тавсия этилган.

С.А.Муратаев, Б.Т.Мусаев, Д.Р.Артиков. Маъмурий ҳуқуқ ва процесс. – Тошкент: Тошкент давлат юридик университети, 2020. – 423 б.

Такризчилар:

С.М.Селиманова – Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академияси “Маъмурий ҳуқуқ” кафедраси бошлиғи, юридик фанлар доктори, профессор

Ж.Н. Неъматов – Тошкент давлат юридик университети доценти, юридик фанлар доктори

Муаллифлар жамоаси:

С.А.Муратаев, юридик фанлар номзоди – I- VI боблар;

Б.Т.Мусаев, юридик фанлар бўйича фалсафа доктори – VII-IX боблар;

Д.Р.Артиков – X-XI боблар.

Мазкур дарслик олий юридик ўқув юртларининг 5240120 – Юриспруденция бакалавр таълим йўналиши таълим стандартлари асосида яратилган.

Дарсликда Маъмурий ҳуқуқ ва процесс фани предмети доирасига кирувчи мавзулар ёритилган. Унда Ўзбекистон Республикаси норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига 2019 йил 1 ноябргача киритилган ўзгартиш ва кўшимчалар эътиборга олинган.

Дарсликда маъмурий ҳуқуқ тармоғи ва давлат бошқаруви органлари фаолиятини изоҳлаш масаласига доктринал ёндашилиб, уларга оммавий ва хусусий ҳуқуқ субъектлари сифатида қараш нуқтаи назаридан ёндашилган. Шу тариқа давлат органларининг халқ манфаатларига хизмат қилиш принципини ифодалашга уринилди.

Ўқувчи ушбу дарслик орқали Ўзбекистондаги мавжуд давлат бошқаруви органлари тизимини, уларнинг асосий функция ва вазифаларини, жисмоний ва юридик шахсларга кўрсатадиган асосий давлат хизматлари турлари ҳамда уларнинг моҳиятини тизимли равишда ва тезда тушуниб олиши мумкин.

© Муратаев С.А. Мусаев Б.Т. Артиков Д.Р., Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Тошкент давлат юридик университети, 2020

МУНДАРИЖА

СЎЗ БОШИ

I БОБ.

МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚҚА КИРИШ

- 1.1. Маъмурий ҳуқуқ тушунчаси, моҳияти ва ҳуқуқий фанлари тизимида тутган ўрни.
- 1.2. Маъмурий ҳуқуқ предмети, субъекти ва манбаалари.
- 1.3. Маъмурий ҳуқуқ услуги, тизими ва принциплари.
- 1.4. Маъмурий-ҳуқуқий нормалар, уларнинг турлари ва функциялари.
- 1.5. Маъмурий-ҳуқуқий муносабатлар ва уларнинг турлари.
- 1.6. Маъмурий ҳуқуқда юридик фактлар.

II БОБ.

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИДА БОШҚАРУВ ШАКЛЛАРИ ВА УСЛУБЛАРИ

- 2.1. Давлат бошқаруви органларида бошқарув шакллари тушунчаси ва аҳамияти.
- 2.2. Давлат бошқаруви органлари фаолиятида бошқарувнинг ҳуқуқий ва ташкилий шакллари.
- 2.3. Давлат бошқаруви органлари фаолиятида бошқарувнинг махсус шакллари.
- 2.4. Давлат бошқаруви органлари фаолиятида бошқарувнинг маъмурий-ҳуқуқий шартнома шакллари.
- 2.5. Давлат бошқаруви органлари фаолиятида бошқарув услублари тушунчаси ва аҳамияти.
- 2.6. Давлат бошқаруви органлари фаолиятида бошқарув услублари.

III БОБ.

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИДА ДАВЛАТ ХИЗМАТИ

- 3.1 Давлат хизмати тушунчаси ва моҳияти.
- 3.2 Давлат хизмати принциплари ва уларнинг моҳияти.
- 3.3 Давлат хизматининг ҳуқуқи асослари.
- 3.4 Давлат хизматига кириш, ўташ ва тугатиш.

IV БОБ.

ИҚТИСОДИЙ СОҲАНИ МАЪМУРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ

- 4.1. Маъмурий ҳуқуқда иқтисодий соҳа тушунчаси ва уни маъмурий-ҳуқуқий тартибга солиш моҳияти.
- 4.2. Давлат иқтисодий фаолиятини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.
- 4.3. Давлат молиявий фаолиятини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.

- 4.4. Давлат инвестициявий фаолиятини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.

V ИЖТИМОЙ СОҲАНИ МАЪМУРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ТАРТИБГА БОБ. СОЛИШ

- 5.1. Маъмурий ҳуқуқда ижтимоий соҳа тушунчаси ва уни маъмурий-ҳуқуқий тартибга солиш моҳияти.
- 5.2. Соғлиқни сақлаш, жисмоний тарбия ва спорт соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.
- 5.3. Илм-фан ва таълим соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.
- 5.4. Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва маданият соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.

VI МАЪМУРИЙ-СИЁСИЙ СОҲАНИ МАЪМУРИЙ-ҲУҚУҚИЙ БОБ. ТАРТИБГА СОЛИШ

- 6.1. Маъмурий ҳуқуқда маъмурий-сиёсий соҳа тушунчаси ва уни маъмурий-ҳуқуқий тартибга солиш моҳияти.
- 6.2. Адлия ва ташқи сиёсий фаолият соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.
- 6.3. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.
- 6.4. Мудофаа ва ҳавфсизлик соҳасини маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари.

VII МАЪМУРИЙ ПРОЦЕСС БОБ.

- 7.1. Маъмурий процесс тушунчаси, моҳияти ва турлари.
- 7.2. Иқтисодий соҳани маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари фаолиятида маъмурий процесс.
- 7.3. Ижтимоий соҳани маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари фаолиятида маъмурий процесс.
- 7.4. Маъмурий-сиёсий соҳани маъмурий-ҳуқуқий тартибга солувчи бошқарув органлари фаолиятида маъмурий процесс.

VIII МАЪМУРИЙ ТАРТИБ-ТАОМИЛЛАР БОБ.

- 8.1. Маъмурий тартиб-таомиллар тушунчаси ва унинг аҳамияти.
- 8.2. Ўзбекистон Республикаси “Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида”ги Қонуннинг аҳамияти ва унинг қўлланиш соҳаси
- 8.3. Маъмурий тартиб-таомилларнинг асосий принциплари

**IX
БОБ.**

МАЪМУРИЙ ИШ ЮРИТИШ

- 9.1. Маъмурий иш юритишнинг умумий тавсифи.
- 9.2. Маъмурий иш юритиш иштирокчилари.
- 9.3. Маъмурий иш юритишда далиллар.
- 9.4. Маъмурий иш юритиш муддатлари.
- 9.5. Маъмурий иш юритишни тўхтатиб туриш, тиклаш ва тугатиш асослари.
- 9.6. Маъмурий ишни маъмурий орган мажлисида кўриб чиқиш.

**X
БОБ.**

МАЪМУРИЙ ҲУЖЖАТ

- 10.1. Маъмурий ҳужжат тушунчаси ва унинг ўзига хос хусусиятлари.
- 10.2. Маъмурий ҳужжатнинг шакли ва мазмуни.
- 10.3. Маъмурий ҳужжатнинг асослилиги.
- 10.4. Маъмурий ҳужжатнинг кучга кириши.
- 10.5. Маъмурий ҳужжатнинг амал қилишини тугатиш, уни бекор қилиш, ўзгартириш ёки ҳақиқий эмас деб топиш.

**XI
БОБ.**

МАЪМУРИЙ ЮСТИЦИЯ

- 11.1. Маъмурий юстиция тушунчаси ва унинг ўзига хос хусусиятлари.
- 11.2. Маъмурий-ҳуқуқий низоларни ҳал этишнинг маъмурий тартиботи.
- 11.3. Маъмурий-ҳуқуқий низоларни ҳал этишнинг суд тартиби.
- 11.4. Хорижий мамлакатларда маъмурий юстиция.